

[Jørgen Jørgensen.]

Pris paa, at det ærede Medlem kunde forelægge det paa sit Partis Vegne, for jeg maa sige, at ellers tillægger jeg det ikke saa stor Betydning. Maa vi ikke se det Forslag, det ærede Medlem skitserede?

Formanden: Det ærede Medlem Hr. Thomsen har Ordet for en kort Bemærkning.

Thomsen: Det kunde i hvert Fald faa stor Betydning, hvis det ærede Medlem paa Forhaand vilde give Tilsagn om at støtte Forslaget.

Hartvig Frisch: Jeg vil begynde med at rette en Henstilling til — ja, jeg ved ikke rigtig, om det skal være den højtærede Socialminister eller den højtærede Finansminister. Det drejer sig om Forholdene ved Aandssvageanstalterne, men da det delvis ogsaa vil være et Penge-spørgsmaal, kan det være tvivlsomt, hvilket af de to Ministerier det rettelig sorterer under. Jeg har modtaget Henvendelser, som viser mig, at Arbejdstiden ved vore Aandssvageanstalter har en ofte ganske forbavsende Længde. Der er Tilfælde, hvor man er oppe paa baade 60 og 70—72 Timers Arbejdsuge. Jeg vilde derfor gerne henstille, da man jo nu efter Socialreformens Gennemførelse i Virkeligheden kan sige, at Aandssvageanstalterne rent faktisk er statsdrevne Anstalter — rent faktisk, siger jeg —, om der ikke paa dette Punkt kunde øves en vis Indflydelse for at bringe disse Arbejdstider i et noget rimeligere Forhold til, hvad der ellers er gældende i lignende Institutioner.

Der er desuden et andet Spørgsmaal, jeg gerne vilde fremdrage. Det er en Forespørgsel til den højtærede Indenrigsminister. Det drejer sig i dette Tilfælde om Landkreditkassen og Forholdet til en kendt Godsejer paa Lolland, Godsejer Moesgaard-Kjeldsen til Lidsø. Det siges paa Lolland, at Indenrigsministeren har givet Landkreditkassen en Tilladelse til at afskrive et meget betydeligt Beløb af Godsejer Moesgaard-Kjeldsens Gæld til Landkreditkassen, som søges afskrevet for at muliggøre en Akkord, hvortil vel saa ogsaa Statens Penge skal gaa. Jeg har ved tidligere Lejligheder angaaende betydelige Gældsnedskrivninger for Østifternes Landhypotekforening til denne Forening rettet Spørgsmaal, som endnu den Dag i Dag ikke er blevet besvaret, idet de første Besvarelser, der fremkom fra Direktøren for denne

Forening, viste sig ikke at være i Overensstemmelse med Sandheden; men alligevel er der ikke kommet en virkelig Besvarelse paa Spørgsmaalet om, hvorledes denne Afskrivning faktisk fandt Sted.

Jeg vil nu gerne rette det Spørgsmaal til Indenrigsministeren, om det virkelig kan være Tilfældet, at man fra Indenrigsministeriets Side — jeg tvivler paa det, men det paastaas altsaa — skulde have taget et Slags Ansvar for, hvilke Afskrivninger Landkreditkassen skrider til for at redde denne Godsejer, da det nu altsaa denne Gang er Landkreditkassens Tur til at blive pumpet. Jeg udbeder mig af Indenrigsministeren et Svar paa, om de Rygter, der gaar i saa Henseende, skulde være rigtige.

Jeg maa sige, at efter at den ærede foregaaende Taler har talt, er det for enhver, der kommer efter, en lille Smule vanskeligt at komme ind paa de almindelige politiske Spørgsmaal. Det forekommer mig, at vi har faaet en saa forvrænget Fremstilling af Forholdene, at man næsten har vanskeligt ved at komme ind i Betragtninger, der blot har noget at gøre med den Virkelighed, vi alle dog ellers tumler med; men jeg vil forsøge paa at pege paa et Forhold, som maaske ikke staar alle saa klart, men som ogsaa vil kaste Lys netop over de Vanskeligheder, som foreligger herhjemme i Forholdet mellem Landbruget og de øvrige Befolkningsklasser.

Jeg tror, man kan sige, at naar det saa ofte fremhæves, og med Rette, at de Begivenheder, der er sket i Tyskland i dette Aar, med eet Slag har ændret Danmarks Stilling, saa kan det med ikke mindre Ret siges, at de Begivenheder, der for 1½—2 Aar siden skete i England, med lige saa afgørende Betydning har ændret Danmarks Stilling, man kunde sige for det ene Spørgsmaals Vedkommende politisk, for det andet Spørgsmaals Vedkommende økonomisk. Og nu ligger Sagen jo saaledes, at man ikke kan være blind for, at for danske Arbejdere havde det tyske Socialdemokrati i Virkeligheden været det, man kunde kalde den internationale Garant, havde været Baggrunden for hele den danske Arbejders Livssyn, saa man forstaar, hvad de Begivenheder, der er sket i Tyskland, betyder. Men jeg vil paastaa, at hvad Bebel har været for den danske Arbejder, det var i Virkeligheden Gladstone og den engelske Frihandel for den danske Bonde. Protektionismens Indførelse i England har i Virkeligheden rykket Grunden væk ikke blot for den hidtidige økonomiske Struktur i vort Land, men tilmed ogsaa rent